

به نام خدا

با صلوات بر محمد و آل محمد

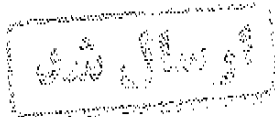
وزارت صنایع و معادن

۸۹ - ۳ - ۳
۶۰ / ۷۸۸۵۳

تاریخ:

شماره:

پوست:

جناب آقای تفرشی - مدیرعامل محترم شرکت پارس خودرو
 جناب آقای نجم‌الدین - مدیرعامل محترم شرکت ایران خودرو
 جناب آقای پوستین‌دوز - مدیرعامل محترم شرکت سایپا
 جناب آقای بایرامی - مدیرعامل محترم شرکت بنیان توسعه صنعت پارس
 جناب آقای عابدینی - مدیرعامل محترم شرکت رابین خودرو
 جناب آقای شوندی - مدیرعامل محترم شرکت خودروسازان بهم
 جناب آقای خودآموز - مدیرعامل محترم شرکت خودروسازی مدیران
 جناب آقای علمی - مدیرعامل محترم شرکت کرمان موتور
 جناب آقای خانلو - مدیرعامل محترم شرکت خودرو دیار
 جناب آقای بهرامی - مدیرعامل محترم گروه بهمن
 جناب آقای قناتی - مدیرعامل محترم شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران

باسلام،

به پیوست آئین‌نامه ارتقاء کیفیت خودروهای سبک، قطعات و مجموعه‌های مرتبط که در جلسه شورای سیاستگذاری خودرو مورخ ۸۹/۳/۲۴ به تصویب رسیده است، جهت اجراء ابلاغ می‌گردد. بر این اساس لازم است مفاد کلیه مواد و تبصره‌های مندرج بطور دقیق مورد اقدام و گزارش عملکرد بطور مستمر به وزارت صنایع و معادن در انتهای هر ماه منعکس گردد.

محسن صالحی تپا
 مدیرکل صنایع ماشین‌سازی و نیرومحرکه

رونوشت:

- ✓ جناب آقای مهندس محرابیان وزیر محترم صنایع و معادن جهت استحضار.
  - ✓ معاون محترم امور صنایع و اقتصادی جهت استحضار.
  - ✓ معاون محترم وزیر و رئیس هیأت عامل سازمان گسترش و توسعه صنایع ایران جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی.
  - ✓ معاون محترم وزیر و رئیس سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران جهت استحضار و دستور اقدام مقتضی.
  - ✓ دبیر محترم انجمن خودروسازان جهت اطلاع و پیگیری لازم.
  - ✓ دبیر محترم انجمن قطعه‌سازان جهت اطلاع و پیگیری لازم.
  - ✓ دبیر محترم انجمن خدمات پس از فروش جهت اطلاع و پیگیری لازم.
- پیش‌نویس: ۵۲۶۹۶۳/۱.

" بسمه تعالی "

آئین نامه ارتقاء کیفیت خودروهای سبک ، قطعات و مجموعه های مرتبط

(مصوب شورای سیاستگذاری صنعت خودرو مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۴)

اهداف:

۱- از تدوین این آئین نامه ، ارتقاء کیفیت خودروهای سبک ، قطعات و مجموعه های مرتبط برای دستیابی به اهداف صنعت خودرو در افق ۱۴۰۴ ، بر مبنای استانداردهای مصوب و آئین نامه های ابلاغی از سوی وزارت صنایع و معادن بوده و از تاریخ ابلاغ اقدام الاجرا می باشد.

۲- دامنه کاربرد: کلیه عرضه کنندگان خودروهای سبک (سواری ، سواری کار، ون و وانت) ، قطعات و مجموعه های مرتبط در اول این آئین نامه می باشند.

۳- مسئولیت اجرا :

۱- مسئولیت اجرای مفاد این آئین نامه بر عهده کلیه عرضه کنندگان خودرو ، قطعات و مجموعه های مرتبط می باشد.

۲- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه بر عهده وزارت صنایع و معادن می باشد.

تعاریف

۱- عرضه کنندگان : به تولید کنندگان یا وارد کنندگان خودرو ، قطعات و مجموعه های مرتبط ، اطلاق می گردد .

۲- محصول با نشان تجاری داخلی : به محصولی اطلاق می شود که با نشان تجاری متعلق به خودروساز داخلی تولید و عرضه شده است .

۳- محصول با نشان تجاری خارجی : به محصولی اطلاق می شود که با نشان تجاری خارجی تولید و عرضه شده است .

۴- محصول جدید : به محصولی اطلاق می شود که با بدنه و تزئینات (داخل و خارج خودرو) کاملاً جدید تولید و عرضه شود .

۵- PPM برگشتی از خودروساز : تعداد مردودی از کل قطعات تحویلی (ازقطعه ساز یا شرکت تامین کننده) به خودروساز (شامل : دریافت کالا و خط تولید) تقسیم بر تعداد کل محموله تحویلی در مقیاس یک میلیون می باشد .

۱ : C/100 سه ماهه : تعداد قطعات تعویضی در شبکه خدمات پس از فروش برای ۱۰۰ دستگاه خودرو در دوره سه ماه پس از تحویل خودرو به مشتری می باشد.

۲ : C/100 دوساله : تعداد قطعات تعویضی در شبکه خدمات پس از فروش برای ۱۰۰ دستگاه خودرو در دوره دو ساله پس از تحویل خودرو به مشتری می باشد.

۳ : قطعه ساز/ مجموعه ساز : به تولید کنندگانی اطلاق میشود که دارای مجموعه عوامل تولید و مونتاژ قطعه/ مجموعه و همچنین سیستم های مدیریت کیفیت ، لجستیک ، مالی ، کنترل پروژه و تحقیق و توسعه محصول باشند .

۴ : ۹- قطعه - سازنده : به شماره قطعه (کد کالا) که توسط یک سازنده خاص تولید میگردد ، اطلاق میشود .

۵ : ۱۰- عملکرد کیفی قطعه - سازنده : امتیاز عملکرد هر قطعه - سازنده می باشد که از طریق سنجش شاخص های کیفی PPM برگشتی از خودرو ساز و C/100 سه ماهه و دوساله بصورت ماهانه محاسبه میگردد .

۶ : ۱۱- رتبه سیستمی - فرآیندی سازنده : به امتیازی که هر سازنده در ارزیابی کیفی ، فنی ، لجستیک ، توسعه محصول ، مهندسی ، مالی ، فرآیندهای تولیدی و ... در چهارچوب نظام های کیفی (الزامات ISO TS/16949 و الزامات خاص خودرو ساز) کسب نموده ، اطلاق می شود .

۷ : ۱۲- قطعات عملکردی : به قطعات و مجموعه هایی اطلاق می شود که دارای عملکرد مشخصی در خودرو بوده و عموماً در زمان استفاده از خودرو ، مشکلات کیفی آنها مشخص می گردد .

۸ : ۱۳- قطعات غیر عملکردی : عمدتاً به قطعات تزئینات و بدنه خودرو با ماهیت ایستایی ، قطعات غیر عملکردی میگویند که عموماً در زمان مونتاژ خودرو مشکلات کیفی آنها مشخص می شود.

۵- ضوابط و شرایط ارتقاء کیفیت

۱۵- توسعه و تولید محصولات جدید :

خودروسازان موظفند ، برنامه توسعه محصول و جایگزینی تولیدات جاری خود را با محصولات جدید ، طی ۳ ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه به وزارت صنایع و معادن ارائه نمایند. این برنامه باید بگونه ای باشد که :

۱-۱-۵ محصولات با نشان تجاری داخلی : از ابتدای سال ۱۳۹۵ ، عمر این محصولات از زمان اولین عرضه آنها در داخل کشور حداکثر از ۱۰ سال تجاوز ننماید.

۲-۱-۵ محصولات با نشان تجاری خارجی : از ابتدای سال ۱۳۹۵ ، عمر این محصولات از زمان اولین عرضه آنها در داخل کشور حداکثر از ۷ سال تجاوز ننماید . در صورت تغییر نشان این محصولات به نشان تجاری داخلی ، با احتساب مدت زمان تولید تحت نشان تجاری خارجی ، مجموعاً تا سقف ده سال عرضه این محصولات امکان پذیر می باشد .

بسمه ۱ : از سال ۱۳۹۰ کلیه محصولات جدید با نشان تجاری خارجی که از عرضه آنها توسط شرکت صاحب نشان تجاری ، پس از ۲ سال گذشته باشد ، اجازه عرضه در داخل کشور را نخواهند داشت .

بسمه ۲ - تولید خودرو در کشور فقط برای عرضه در بازارهای خارجی (صادرات) از شمولیت بندهای ۱-۱-۵ و ۲-۱-۵ مستثنی می باشد .

۳-۱-۵ کلیه عرضه کنندگان خودرو موظفند مطابق موافقت نامه ای که ابتدای هر سال در وزارت صنایع و معادن امضا می نمایند نسبت به عرضه خودروهای مجهز به امکانات جعبه دنده خودکار (گیربکس اتوماتیک) اقدام نمایند .

۲-۵ رعایت استانداردها و آئین نامه های ابلاغی

۱-۲-۵- تأیید نوع خودرو : کلیه عرضه کنندگان خودرو از ابتدای مهرماه ۱۳۸۹ ملزم به انجام آزمونهای استاندارد مصوب تأیید نوع و اخذ تأییدیه از سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می باشند.

۲-۲-۵- تطابق تولید : کلیه عرضه کنندگان خودرو تا انتهای سال ۱۳۸۹ ملزم به تهیه مستندات اجرایی تطابق تولید (COP) و ارائه آنها به سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران جهت اخذ تأییدیه می باشند .

۳-۲-۵- کنترل میزان آلایندهی خودروها : کلیه عرضه کنندگان خودرو ملزم به رعایت استانداردهای آلایندهی مصوب در مراحل تأیید نوع و تطابق تولید و ارائه تأییدیه های لازم به سازمان حفاظت محیط زیست می باشند.

بسمه ۴ : وزارت صنایع و معادن از شماره گذاری خودروهای غیر منطبق با مفاد بندهای ۱-۲-۵ تا ۳-۲-۵ جلوگیری می نماید.

۴-۲-۵- کنترل و رعایت معیار مصرف سوخت : کلیه عرضه کنندگان خودرو از ابتدای مهرماه سال ۱۳۸۹ موظف به رعایت استاندارد مصرف سوخت خودرو منطبق با استاندارد آلایندهی مصوب می باشند .

۱-۴-۱ برچسب مصرف سوخت خودروهای سواری بنزینی : معیار متوسط مصرف سوخت خودروها (بر اساس حجم موتور) بر روی شاخص D قرار می گیرد .

تولید و شماره گذاری خودروهای با مصرف سوخت بیشتر از شاخص G از تاریخ ابلاغ این آئین نامه ممنوع می باشد .

۲-۴-۲- متوسط مصرف سوخت ناوگان خودروهای سواری : متوسط مصرف سوخت ناوگان خودروهای سواری تولیدی در داخل کشور و وارداتی در هر سال بصورت ذیل می باشد .

سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	سال های بعد
CO2 بر حسب gr/km	۱۸۵	۱۶۰	متناسب با استاندارد مصوب انتشار آلاینده گی
لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر	۸/۱	۶/۹۵	

دوره : دستورالعمل اجرایی این بند ظرف مدت یک ماه توسط وزارت صنایع و معادن تهیه و ابلاغ خواهد شد.

۵-۲-۵ ارزشیابی خودرو : کلیه عرضه کنندگان خودرو موظفند نسبت به افزایش کیفیت محصولات خود به گونه ای برنامه ریزی و اقدام نمایند که اهداف تعیین شده در جدول ذیل محقق گردد .

سطوح ارزشیابی ترکیبی خودرو

سال ۹۲	سال ۹۱	سال ۹۰	سال ۸۹	ترکیبی	سبک
خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب		
خوب	خوب	خوب	خوب		
		قابل قبول	قابل قبول		
			حداقل قابل قبول		

دوره ۱ : از ابتدای سال ۱۳۹۰ خودروهای با ارزشیابی در سطح حداقل قابل قبول و از ابتدای سال ۱۳۹۱ خودروهای سطح قابل قبول اجازه عرضه و شماره گذاری نخواهند داشت .

دوره ۲ : روش ارزشیابی C ، کماکان بقوت خود باقی بوده و نتایج حاصله طبق روال معمول ، جهت اطلاع عموم منتشر خواهد شد .

۲ کیفیت قطعات و مجموعه های خودرو

۱۳ C/100 سه ماهه : شاخص های C/100 سه ماهه برای کلیه خودروهای تولیدی در سال ۱۳۹۲ برابر با ۲۰ تعیین میگردد .

عرضه کنندگان خودرو موظفند به گونه ای اقدام نمایند که فاصله بین وضعیت موجود با مقدار تعیین شده در سال ۱۳۹۲ (طی فواصل مساوی در ۴ سال) کاهش یابد .

سره ۱ : حد مجاز این شاخص برای خودروهای جدید با نشان تجاری داخلی که یکسال از عرضه آنها گذشته باشد ، عدد ۲۰ تعیین می شود. حد مجاز این شاخص برای خودروهای جدید با نشان تجاری خارجی از ابتدای مهر ماه ۱۳۸۹ عدد ۲۰ تعیین می گردد .

سره ۲ : عرضه کنندگان خودرو تا پایان شهریور ۸۹ موظف به ارائه مقادیر C/100 سه ماهه و دوساله (وضعیت جاری و مقادیر گذشته در سال ۱۳۹۲) می باشند . این ارقام پس از تأیید وزارت صنایع و معادن ، مبنای برنامه ریزی و اقدام عرضه کنندگان خودرو می باشد .

۳ ۲- عملکرد کیفی قطعه - سازنده : این شاخص نشانگر کیفیت قطعه با لحاظ سازنده آن بوده و به روش زیر محاسبه می شود .

$$\text{امتیاز عملکرد هر قطعه سازنده برای قطعات عملکردی} = (K1*15) + (K2*45) + (K3*40)$$

$$\text{امتیاز عملکرد هر قطعه سازنده برای قطعات غیرعملکردی} = (K1*60) + (K2*25) + (K3*15)$$

در آن ضرایب K1 تا K3 طبق جدول پیوست این آیین نامه تعیین می گردد.

رتبه بندی سازندگان از نظر شاخص عملکرد کیفی قطعه - سازنده بصورت زیر می باشد.

P	C	B	A	رتبه عملکرد قطعه - سازنده
کمتر از ۴۵	۴۵-۶۵	۶۵-۸۵	۸۵-۱۰۰	امتیاز عملکرد کیفی قطعه - سازنده

از ابتدای سال ۱۳۹۰ تمدید یا انعقاد قرارداد با قطعه - سازندگان دارای رتبه پائین تر از C و از ابتدای سال ۹۱ تمدید یا انعقاد
با قطعه سازندگان دارای رتبه C ممنوع است .

۳-۳-۴ رتبه سیستمی - فرآیندی قطعه ساز / مجموعه ساز : این رتبه براساس ارزیابی ها در چارچوب نظام های کیفی (الزامات
ISO TS 16949 و الزامات خاص هر خودروساز) انجام و بصورت زیر دسته بندی می گردد :

P	C	B	A	رتبه " سیستمی و فرآیندی سازنده "
کمتر از ۵۰	۵۰ - ۷۵	۷۵ - ۹۰	بیش از ۹۰	امتیاز " سیستمی و فرآیندی سازنده "

تفسیر : از ابتدای مهر ماه سال ۸۹ تمدید یا انعقاد قرارداد با دارندگان رتبه پائین تر از C و از ابتدای مهر ماه سال ۹۰ عقد قرارداد با
دارندگان رتبه C ممنوع می باشد.

۳-۳-۵- مسئولیت عرضه کنندگان قطعات / مجموعه ها : کلیه عرضه کنندگان قطعات و مجموعه های خودرو موظف به تضمین
کیفیت محصولات خود در طول دوره تولید ، فروش ، خدمات بعد از فروش خودرو ، مطابق با تضامین و تعهدات
خودروساز به مشتریان می باشند.

۳-۳-۵- تضمین قطعات تعویضی در خدمات پس از فروش : کلیه عرضه کنندگان قطعات / مجموعه های خودرو ملزم به تضمین
قطعات تعویضی ، در دوره تضمین و تعهد در شبکه خدمات پس از فروش خودرو میباشند. در مورد خودروهای وارداتی،
عرضه کننده خودرو ملزم به تضمین قطعات تعویضی در دوره تضمین و تعهد در شبکه خدمات پس از فروش خودرو می
باشد.

۳-۳-۶ شناسایی و ردیابی قطعات / مجموعه های خودرو :

۳-۳-۶-۱- کلیه عرضه کنندگان قطعه / مجموعه ها ملزم به استفاده از سیستم ردیابی محصولات خود بر اساس دستورالعمل های
ابلاغی از سوی خودروسازان می باشند ، به گونه ای که امکان شناسایی و ردیابی قطعه - سازنده فراهم شود .

۲-۱ خودروسازان موظف به استفاده از سیستم ردیابی برای کلیه قطعات مهم عملکردی خودرو میباشند. تا ضمن جلوگیری از ورود قطعه/ مجموعه معیوب به خطوط تولید خودرو، در دوره تضمین و تعهد خودرو، امکان ردیابی قطعه / مجموعه وجود داشته باشد.

۳-۶-۳- عرضه کنندگان خودرو، قطعه و مجموعه های خودرو ملزم به استقرار سیستم شناسایی و ردیابی قطعات تا پایان سال ۱۳۸۹ میباشند. همچنین عرضه کنندگان قطعات/ مجموعه ها ملزم به رعایت این الزامات در خصوص محصولات ارائه شده به شبکه خدمات پس از فروش هستند.

۳-۷-۱- ادعای خسارت قطعات / مجموعه ها :

۳-۷-۱-۱- کلیه خسارات (هزینه های تعمیرات، خواب خودرو، درمانی و...) در دوران تضمین و تعهد خودرو که بر اساس نظریه کارشناسی خودروساز عیب قطعه / مجموعه تشخیص داده شود، بعهده عرضه کنندگان قطعه / مجموعه های خودرو است.

۳-۷-۱-۲- قطعات برگشتی در دوره تضمین مطابق با آیین نامه ادعای خسارت خودروساز، پس از اخذ قطعه داغی و بررسی کیفی، منهدم می شوند. ضمناً هزینه قطعات معیوب با احتساب سایر هزینه های مترتب، محاسبه و از مطالبات عرضه کننده آن کسر می گردد.

۳-۷-۱-۸- به منظور ارتقاء کیفی قطعات و مجموعه های خودرو، سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تا پایان سال ۱۳۸۹ موظف به توسعه استاندارد های ملی اجباری و نظارت کامل بر توزیع و عرضه کلیه قطعات اصلی مرتبط با کیفیت و ایمنی خودروها می باشد.

۳-۷-۱-۹- رسید قطعی قطعه / مجموعه توسط خودروساز پس از تایید نهایی بر روی خودرو تجاری شده صادر می گردد. زمان صرف شده جهت صدور رسید قطعی و پرداخت به عرضه کننده قطعه / مجموعه های خودرو فراتر از نظام پرداخت توافق شده با خودروساز نخواهد گردید.

۱۰۳ کاهش ضریب مراجعه تعمیراتی خودروها در دوره تضمین : کلیه عرضه کنندگان خودرو موظف به الزام شرکت‌های عرضه‌کننده قطعه / مجموعه‌های خودرو به کاهش ضریب مراجعه تعمیراتی در دوره تضمین خودروها به شبکه خدمات پس از فروش بدلیل عیوب قطعات، مطابق با آئین نامه ارتقاء کیفیت خدمات بعد از فروش می‌باشند .

۱۰۴ ارتقاء کیفیت محصولات از منظر مشتریان : باتوجه به نظرسنجی مستمر وزارت صنایع و معادن از کیفیت اولیه (پیمایش تا ۴۰۰۰ کیلومتر یا گذشت سه ماه از تاریخ تحویل خودرو) و کیفیت دوام (۱۵ ماه بعد از دوره کیفیت اولیه) خودروها و انتشار نتایج مربوطه ، کلیه عرضه‌کنندگان خودرو موظفند بگونه‌ای اقدام نمایند که میزان رضایت مشتریان از کیفیت دوام نسبت به کیفیت اولیه هر محصول بیش از ۵ درصد کاهش نیابد.

تبصره : در صورت عدم تحقق مفاد این بند، وزارت صنایع و معادن نسبت به اطلاع رسانی به مشتریان و کاهش مجوز تعداد عرضه خودرو و شماره گذاری آن اقدام خواهد نمود.

۱۰۵ بمنظور تحقق اهداف صادراتی صنعت خودرو در افق ۱۴۰۴ ، قطعه و مجموعه سازان ملزم به کاهش قیمت محصولات بکار رفته خود در خودروهای صادراتی به میزان تعیین شده در جدول ذیل می‌باشند .

سال	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲
درصد کاهش قیمت	۲۵	۲۵	۲۰	۲۰

۱۰۶- از ابتدای سال ۱۳۹۰ ، عرضه‌کنندگان خودرو تنها مجاز به عرضه محصولات جدیدی (با نشان تجاری خارجی) در کشور خواهند بود که حداقل ۳۰ درصد آنها ساخت داخل باشد .

تبصره : واردات خودروهای خارجی به صورت CBU ، که شرکت سازنده آن دارای قرارداد تولید مشترک با تولید کنندگان داخلی می‌باشد، توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر مجاز نمی‌باشد

۱۰۷- به ازاء صادرات هر دستگاه خودرو ، شماره گذاری خودروهای تولید داخل براساس جدول ذیل مجاز می‌باشد .

سال	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲

۶	۸	۱۰	۱۲	تعداد خودرو تولید داخل
---	---	----	----	------------------------

سیدگی به کلیه شکایات مرتبط با این آئین نامه از جمله عرضه کنندگان خودرو و قطعات / مجموعه و مشتریان ، برعهده وزارت صنایع و معادن (براساس دستورالعملی که متعاقبا تدوین و ابلاغ می گردد) می باشد .

۸ از ابتدای سال ۱۳۸۹ تعیین تعداد و برنامه تولید، مجوز شماره گذاری و ارائه سایر خدمات مورد تقاضای شرکت های عرضه کننده خودرو، بر اساس موافقت نامه ای خواهد بود که در ابتدای هر سال بین وزارت صنایع و معادن و عرضه کننده خودرو منعقد خواهد گردید. موافقت نامه مذکور بر اساس کلیه شرایط و مفاد این آیین نامه و سایر ضوابط مصوب وزارت صنایع و معادن تنظیم خواهد گردید.

(پیوست ها)

ضرب K1							محدوده شاخص	PPM برگشتی خودروساز
صفر	%۴۰	%۵۰	%۶۵	%۸۰	%۹۰	%۱۰۰		
						✓	۰-۹۹	
					✓		۱۰۰-۳۵۰	
				✓			۳۵۱-۵۵۰	
			✓				۵۵۱-۷۰۰	
		✓					۷۰۱-۹۵۰	
	✓						۹۵۱-۱۲۵۰	
✓							بیش از ۱۲۵۰	

✓

ضریب K2							محدوده شاخص	
صفر	%۴۰	%۵۰	%۶۵	%۸۰	%۹۰	%۱۰۰		
						✓	۰-۰/۱	C1/100
					✓		۰/۱۱-۰/۳	
				✓			۰/۳۱-۰/۷	
			✓				۰/۷۱-۱/۱	
		✓					۱/۱۱-۱/۷	
	✓						۱/۷۱-۲/۵	
✓							بیش از ۲/۵	

ضریب K3							محدوده شاخص	
صفر	%۴۰	%۵۰	%۶۵	%۸۰	%۹۰	%۱۰۰		
						✓		C100 دوپساک
					✓			
				✓				
			✓					
		✓						
	✓							
✓								

• ضرایب k2 و k3 تا پایان شهریور ۸۹ توسط عرضه‌کنندگان خودرو ارائه و پس از تأیید وزارت صنایع و معادن ابلاغ خواهد شد.

مل